

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
तात्काळ/प्रथम प्राधान्य
परिपत्रक

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक,
सर्व संलग्न महाविद्यालये/ मान्यताप्राप्त संस्था,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

- संदर्भ - १. संलग्नता टी-२/११२ दि. १८/०८/२०१८
२. संलग्नता टी-२/१३६ दि. ०४/१०/२०१८
३. संलग्नता टी-२/१४५ दि. ११/१०/२०१८

महोदय/महोदया,

मा.संचालक (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी संदर्भ क्र.उशिसं/अविसो/२०१८/विशि.१/ ८७५१, दि.०१ ऑगस्ट, २०१८ रोजीच्या पत्रान्वये अपंग विद्यार्थ्यांना सोई सुविधा उपलब्ध करून देणेबाबत दाखल केलेल्या जनहित याचिका क्र.१०५/२०१८ मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या दि.१८ जुलै, २०१८ च्या आदेशानुसार विद्यापीठाच्या व संलग्नित महाविद्यालयात केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल संचालनालयास दि.१६/०८/२०१८ पर्यंत सादर करणेबाबत कळविले होते. यानुषंगाने या कार्यालयच्या संदर्भ क्र. संलग्नता टी-२/११२ दि.१८/०८/२०१८ रोजीच्या परिपत्रकान्वये आपल्या महाविद्यालयात अपंग विद्यार्थ्यांसाठी केलेल्या सोयी सुविधांबाबतची माहिती तात्काळ विद्यापीठास सादर करण्याबाबत कळविण्यात आले होते. तथापि, अद्यापही बहुतांश महाविद्यालयांकडून सादरची माहिती प्राप्त झाल्याचे दिसून येत नाही.

दरम्यान, उच्च शिक्षण संचालनालय, मध्यवर्ती इमारत पुणे यांना संदर्भ क्र. उशिसं/ २०१८/दिव्यांग/ इतिवृत्त/विशी/१६४३८ दि.१७/०९/२०१८, रोजीच्या पत्रान्वये दि.१५/०९/२०१८ रोजी उच्च शिक्षण संचालनालयात दिव्यांगांना विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयामध्ये/विद्यापीठामध्ये सोई सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत आयोजित करण्यात आलेल्या बैठकीचे इतिवृत्ताची प्रत आपल्या माहितीसाठी सोबत पाठविण्यात आले होते. त्यास अनुसरून आपणास उपरोक्त संदर्भ क्र. २ च्या स्मरणपत्रान्वये सादरची माहिती दि.१०/१०/२०१८ पर्यंत सादर करण्याबाबत कळविण्यात आले होते.परंतु, अद्यापही बहुतांश महाविद्यालयांकडून सादरची माहिती प्राप्त झाल्याचे दिसून येत नाही.

दरम्यान, वरीष्ठ प्रशासन अधिकारी, शिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे संदर्भ क्र. युएनआय-२०१८/दिविसो/(११५/१८)/विशि/१८५०४ दि.०२/११/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये शिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण पुणे येथे दि.२६/१०/२०१८ रोजी राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठांचे कुलसचिव आणि व्यवस्थापक, मालमत्ता विभाग यांची आढावा बैठक आयोजित करण्यात आलेल्या बैठकीचे इतिवृत्तामध्ये नमुद बाबींवर आवश्यक ती कार्यवाही तात्काळ करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याबाबत कळविले आहे.

उपरोक्त बाबींच्या अनुषंगाने आपणास आदेशान्वये पुनःश्च कळविण्यात येते की खालील मुद्द्यांची माहिती दि. १९/११/२०१८ पर्यंत affiliation.tr@unishivji.ac.in या ईमेल वर सादर करावी.

१. कलम ४४ नुसार इमारतीमध्ये केंद्र शासनाच्या नॅशनल बिल्डींग कोडप्रमाणे बांधकाम करून व दिव्यांगांना वापरता येतील अशा आवश्यक सोईसुविधा संलग्नीत महाविद्यालयामध्ये अडीच महिन्यांच्या आत उपलब्ध करून देणे.
२. दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या बैठका घेऊन उपलब्ध योजनांची माहिती देणे, दिव्यांगांना वापरता येऊ शकेल व उपलब्ध होईल अशी वेबसाईट तयार करणे, समान संधी सेल तयार करणे, भौतिक सुविधा तयार करण्याकरिता नियोजन करणे,शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध होण्यासाठी व्यवस्था निर्माण करणे.
३. दिव्यांग विद्यार्थ्यांची एकत्रित माहिती सादर करणे.(स्वतंत्र यादी सादर करावी)
४. ३ डिसेंबर रोजी जागतिक दिव्यांग दिन साजरा करणे.
५. महाविद्यालयात प्रवेश, परीक्षा दिव्यांगांसाठी वेबसाईट तयार करणे. दिव्यांगांचा डाटा बेस तयार करणे. ॲक्सेस ऑडीट करणे. ग्रंथालय उपलब्ध असणे, क्षेत्रावर काम करणारे स्वयंसेवक, दिव्यांग आणि त्यांना उपलब्ध सुविधांची माहिती देणारी समिती गठीत करणे.

जी महाविद्यालये सादरची माहिती विहित मुदतीत देणार नाहीत अशा महाविद्यालयांची संलग्नीकरणबाबतची कोणतीही प्रक्रिया केली जाणार नाही याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

आदेशान्वये

उपकुलसचिव

संलग्नता टी-२ विभाग

संदर्भ क्र. संलग्नता टी-२/ 174
दिनांक 16 NOV 2018

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे ४११ ००१

web-www.dhepune.gov.in

E-Mail : vishi.dhepune@nic.in

फोन नं.०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२, २६१३०६२७, २६१२४६३९

फॅक्स नं.०२०/२६१११५३

क्रमांक.युएनआय-२०१८/दिविसो/(१९५/१८)/विशि/१८५०४

दिनांक.०२.११.२०१८

प्रति,

मा. कुलसचिव,

सर्व अकृषी विद्यापीठे

2 NOV 2018

विषय : उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये दिव्यांगाना सर्व प्रकारच्या सोयी व सवलती देणेबाबत
झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्तानुसार कार्यवाही करण्याबाबत...

विषयवर्तित प्रकरणी शिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण, पुणे येथे दिनांक.२६.१०.२०१८ रोजी राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठांचे कुलसचिव आणि व्यवस्थापक, मालमत्ता विभाग यांची आढावा बैठक आयोजित करण्यात आलेली होती.

सादर बैठकीचे इतिवृत्त सोबत जोडले असून, इतिवृत्तामध्ये नमूद केलेल्या बाबींवर आवश्यक ती कार्यवाही तात्काळ करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल विनाविलंब संचालनालयास सादर करावा.

हरिभाऊ शिंदे

(हरिभाऊ शिंदे)

वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी

शिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण,

महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

Shivaji University, Kolhapur	
Affiliation/T-2	
Inward No.	20,596
Date	12-11-18

SVM
12-11-18

(S)

12/11/18

महाराष्ट्र शासन
उच्च शिक्षण संचालनालय
मध्यवर्ती इमारत, पुणे ४११ ००१

शिक्षण संचालनालय
(उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११००१

17 SEP 2018

जावक क्रमांक. 16438,
शाखा-

web: www.dhepune.gov.in.

E-Mail director.dhepune@gov.in

फोन नं. ०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२/२६१३०६२७/२६१२४६३९

फैक्स नं. ०२०/२६११११५३

क्रमांक उशिस/२०१८/दिव्यांग/इतिवृत्त/विशा

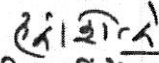
दिनांक - १७/९/२०१८

प्रति,

मा. कुलसचिव,
सर्व अकृषि विद्यापीठे,

विषय :- दिव्यांगांच्या सोईसुविधाबाबतच्या बैठकीचे इतिवृत्तानुसार कार्यवाही करण्याबाबत

उपरोक्त विषयानुषंगाने दिनांक १५ सप्टेंबर, २०१८ रोजी दुपारी १२.०० उच्च शिक्षण संचालनालयात बैठक घेण्यात आलेली होती. सदर बैठकीचे इतिवृत्त सोबत जोडले. इतिवृत्तामध्ये नमुद केलेल्या बाबींवर आवश्यक ती कार्यवाही तातडीने करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल संचालनालयास विनाविलंब सादर करावा.

(हरिभाऊ शिंदे)

वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी
उच्च शिक्षण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

दिनांक १५.१.२०१८ रोजी दुपारी १२.०० वाजता मा. संचालक यांच्या अध्यक्षतेखाली सर्व विद्यापीठे व संलग्नीत शासकीय व अशासकीय महाविद्यालयांनी दिव्यांग विद्यार्थ्यांना सोईसुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त.

सदर बैठकीस उपस्थित असलेल्या अधिकारी/कर्मचारी यांची यादी स्वतंत्रपणे जोडली आहे.

सर्व उपस्थितांचे स्वागत करून बैठकीस सुरुवात करण्यात आली. मा. उच्च न्यायालयात दाखल असलेली जनहित याचिका क्र. १०५/१८ मध्ये दिलेल्या निर्णयानुसार व शासन निर्णय दि. २७ ऑगस्ट, २०१८ मधील निर्देशानुसार दिव्यांग विद्यार्थ्यांना कॉमनरूम, कॅन्टीन, ऑडीटोरियम, रॅम्प, ग्रंथालय सुविधा, शैक्षणिक सुविधा, पुस्तके, शौचालय इत्यादी सुविधा उपलब्ध करून देण्याच्या अनुषंगाने व दिव्यांग व्यक्तीचे अधिकार कायदा, २०१६ अन्वये अमंलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने बैठकीत चर्चा झाली.

मुंबई व नागपूर व इतर ठिकाणी हेरीटेज बिल्डींग इमारती आहेत तेथे मुळ इमारतीत/हेरीटेजमध्ये बदल न करता लाकडी रॅम्प तयार करून दिव्यांगांना सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत मा. संचालक महोदयांनी निर्देशित केले.

कलम ४४ नुसार विद्यापीठे, शासकीय कार्यालये, संलग्नीत शासकीय व अशासकीय महाविद्यालये येथे केंद्र शासनाच्या नॅशनल बिल्डींग कोडप्रमाणे बांधकाम करणे बंधनकारक आहे अन्यथा संबंधितांना बांधकाम पूर्णत्वाचा दाखला देण्यात येऊ नये. प्रस्तुत प्रकरणी तीन महिन्यांच्या आंत उच्च न्यायालयास अंतिम अहवाल सादर करावयाचा आहे. त्या अनुषंगाने दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०१८ नंतर पुढील बैठक घेण्याचे निश्चित करण्यात आले.

श्री. काळे, व्यवस्थापक, मालमत्ता, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांनी सर्व विद्यापीठाकडे पाठपुरावा करून उपलब्ध इमारती, विद्यार्थी रॅम्प सुविधा, व्यवस्था तपासून एकत्रित अहवाल सादर करावा असे निर्देश संबंधितांना देण्यात आले. सदर कामासाठी श्री. काळे, मालमत्ता व्यवस्थापक यांना नोडल ऑफिसर व श्री. एस. आर. पाटील, कवयत्री बहीणाबाई चौधरी जळगांव विद्यापीठ, जळगांव यांनी एकत्रितपणे काम करण्याबाबत निर्देशित केले.

सर्व विद्यापीठांच्या मालमत्ता व्यवस्थापक (इस्टेट मॅनेजर) यांनी विद्यापीठांच्या अधिनस्त असणा-या सर्व संलग्नीत शासकीय व अशासकीय महाविद्यालयातील प्राचार्यांची बैठक घेऊन दिव्यांगाबाबतच्या सोईसुविधा, इत्यादीची माहिती महाविद्यालयाकडून घेऊन त्यांचा एकत्रित अहवाल दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०१८ च्या पुढील बैठकीत सादर करावा.

सर्व विद्यापीठांनी त्यांच्या वार्षिक अंदाजपत्रकात दिव्यांगासाठी सोईसुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी विशेष तरतुद करावी असेही सर्वांना निर्देशित करण्यात आले.

सर्व विद्यापीठातील उपलब्ध इमारती व सोईसुविधाचा आढावा घेण्यात आला. कलम ४४ नुसार केंद्र शासनाच्या नॅशनल बिल्डींग कोडप्रमाणे बांधकाम करून व दिव्यांगांना वापरता येतील अशा आवश्यक सोईसुविधा विद्यापीठ व संलग्नीत महाविद्यालयामध्ये अडीच महिन्यांच्या आंत उपलब्ध करून देण्याचे निर्देश सर्वांना दिले.

जनहित याचिका क्र.१०५/१८ मध्ये १. दिव्यांगांना सेवेत ५ टक्के आरक्षण, २. कलम ४४ नुसार इमारतीमध्ये शौचालयांची निर्धारित व्यवस्था, विद्युतपाळणा (लिफ्ट), ३. अभ्यासक्रमाची क्रमीक पुस्तके, ४. तज्ञ शिक्षक व संगणक सुविधा, दृकश्राव्य माध्यमाची सुविधा याबाबत मागणी करण्यात आली होती. अंपणाच्या संवर्गात २१ प्रकारच्या अंपणांचा समावेश आहे. समान संधी सेल स्थापन करणे व उपरोक्त बाबीची कालमर्यादेत पूर्तता करून तीन महिन्यात न्यायालयामध्ये अहवाल सादर करावयाचा आहे.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम ७३ (८) नुसार समान संधी सेलची स्थापना करण्यात यावी. समान संधी सेलमध्ये कुलगुरू वा कुलसचिव याचा समावेश असेल. तसेच सदर सेलमध्ये दिव्यांग विद्यार्थी सदस्य असतील. सदर सेल दिव्यांग विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून घ्यावयाच्या सोईसुविधाबाबत ढाचा ठरवेल. त्यामध्ये महाविद्यालयात प्रवेश, परीक्षा, दिव्यांगासाठी वेबसाईट तयार करणे. दिव्यांगाचा डाटा बेस तयार करणे. ॲक्सेस ऑडीट करणे. ग्रंथालय उपलब्ध असणे, क्षेत्रावर काम करणारे स्वयंसेवक, दिव्यांग आणि त्यांना

उपलब्ध सुविधाची माहिती देणारी समिती, अभ्यासक्रमाची उपलब्धता, सर्व स्तरावर सुविधा असाव्यात व प्रशिक्षित मनुष्यबळ उपलब्ध असावे. विद्यार्थ्यांना उपयोगी पडणाऱ्या सुविधा असाव्यात.

दिव्यांगाना सोईसुविधा मिळण्याकरीता कृती आराखडा/योजना तयार करण्याचे ठरले. त्यामध्ये खालील बाबींचा समावेश करण्यात आला.

१. सर्व संबंधित शिक्षकांच्या बैठका घेऊन त्यांना याबाबतची माहिती देणे.
२. स्वयंसेवकाची बैठक घेऊन त्यांना आवश्यक माहिती देऊन कामासाठी उद्युक्त करणे.
३. दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या बैठका घेऊन उपलब्ध योजनांची माहिती देणे.
४. दिव्यांगाना वापरता येऊ शकेल व उपलब्ध होईल अशी वेबसाईट तयार करणे. ✓
५. समान संधी सेल तयार करणे. ✓
६. भौतिक सुविधा तयार करण्याकरीता नियोजन करणे.
७. शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध होण्यासाठी व्यवस्था निर्माण करणे.
८. विद्यापीठे व संलग्नीत महाविद्यालयाचे ॲक्सेस ऑडीट करणे.
९. विद्यार्थ्यांचे कृतीसत्र (सेमिनार) आयोजित करणे.
१०. इमारत बांधकाम करताना कलम ४४ नुसार सुविधा निर्माण करणे. ✓
११. दिव्यांग विद्यार्थ्यांची एकत्रित माहिती तयार करणे. ✓
१२. सर्व विद्यापीठानी त्यांच्या अंदाजपत्रक भरीव तरतूद करावी.

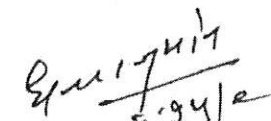
वर नमूद केलेल्या सर्व बाबीची पूर्तता एक खास मिशन म्हणून दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०१८ पूर्वी पूर्ण करण्यात यावे. सदर बाबींचा आढावा १५ ऑक्टोबर, २०१८ वा तदनंतर घेण्यात येईल. सदर बैठकीमध्ये सर्व विद्यापीठानी त्यांचा अहवाल सादर करावा.

सर्व विद्यापीठे व टाटा इन्स्टीट्यूट ऑफ सोशल सायन्स, मुंबई यांच्यामध्ये दिव्यांगाना उपलब्ध करून घ्यावयाच्या सोई सवलती व त्यांची तपासणी याबाबत सामंजस्य करार (MOU) करण्याबाबत निश्चित करण्यात आले. तसेच सदर सामंजस्य करार करण्यासाठी विद्यापीठ कायदा २०१६ मधील कलम ७३ (८) प्रमाणे ऑर्डिनन्स बनविण्याचा मसुदा श्री. एस आर पाटील, कुलसचिव, कवयत्री बहीणाबाई चौधरी जळगांव विद्यापीठ, जळगांव यांनी करण्याचे बैठकीत निश्चित करण्यात आले. सामंजस्य कराराचा मसुदा तयार करण्यासाठी श्री. वैशाली कोल्हे, टाटा इन्स्टीट्यूट ऑफ सोशल सायन्स, मुंबई यांना जबाबदारी देण्यात आली.

सर्व विद्यापीठे व संलग्नीत महाविद्यालये यांनी ३ डिसेंबर रोजी जागतिक दिव्यांग दिन साजरा करण्याचे ठरले.

तदनंतर सर्वांचे आभार मानून बैठक समाप्त करण्यात आली.

*_*_*_*_*_*

 (डॉ. धनराज माने)
 संचालक, (उच्च शिक्षण)
 महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे ४११ ००१

फोन नं.०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२,

फॅक्स नं.०२०/२६११११५३

क्रमांक शिसं/उशि/२०१८/विशि

दिनांक -२६.१०.२०१८

दिनांक २६.१०.२०१८ रोजी सकाळी १०.०० वाजता दिव्यांग विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयामध्ये/विद्यापीठांमध्ये सोईसुविधा उपलब्ध करून देणेबाबत घेण्यात आलेल्या बैठकीचे कार्यवृत्त.

सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलसचिव, व्यवस्थापक, मालमत्ता विभाग यांची मा.शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण यांचे अध्यक्षतेखाली व डॉ.श्रीमती वैशाली कोल्हे, टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्स, मुंबई यांचे उपस्थितीत बैठक घेण्यात आली.

सदर बैठकीस उपस्थित असणारे अधिकारी यांची यादी सोबत जोडली आहे.

सर्व विद्यापीठातील अधिकारी बैठकीस उपस्थित होते परंतु गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली व संस्कृत विद्यापीठ, रामटेक या विद्यापीठाचे कुणीही अधिकारी बैठकीस उपस्थित नव्हते, याबाबत संचालकांनी नाराजी व्यक्त केली.

सुरुवातीस उपस्थितांचे स्वागत करून बैठकीस सुरुवात झाली.

मा. उच्च न्यायालयात दाखल असलेली जनहित याचिका क्र.१०५/२०१८ मध्ये दिलेल्या निर्णयानुसार व शासन निर्णय दि. २७ ऑगस्ट २०१८ मधील निर्देशानुसार महाविद्यालयामध्ये/विद्यापीठांमध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांना कॉमनरूम, कॅन्टीन, ऑडिटोरियम, रॅम्प, ग्रंथालय सुविधा, शैक्षणिक सुविधा, पुस्तके, शौचालय इत्यादी सुविधा उपलब्ध करून देण्याच्या अनुषंगाने व दिव्यांग व्यक्ती अधिकार कायदा, २०१६ ची अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने दिनांक १५.९.२०१८ रोजी बैठक घेण्यात आली होती व सदर बैठकीत यासर्व बाबींवर सविस्तर चर्चा होऊन त्याची अंमलबजावणी करणेबाबत सूचना दिलेल्या होत्या, त्या अनुषंगाने केलेल्या कार्यवाहीबाबत आढावा घेण्यासाठी आजची बैठक आयोजित केलेली होती.

सुरुवातीस मागील बैठकीत दिव्यांगांना सोईसुविधा मिळण्याकरिता कृती आराखडा तयार करण्यात आला त्यावर काय कारवाई केली याबाबत विद्यापीठ निहाय माहिती घेण्यात आली.

नागपूर विद्यापीठाने अनुदानित महाविद्यालयातील प्राचार्यांची बैठक घेतली ४५ पैकी ४० महाविद्यालयांची माहिती मिळाली.

कोल्हापूर विद्यापीठाने प्राचार्यांची बैठक घेतली, ५० टक्के माहिती प्राप्त झाली.

१. सर्व विद्यापीठांच्या मालमत्ता व्यवस्थापक (इस्टेट मॅनेजर) यांनी विद्यापीठांच्या अधिनस्त असणा-या सर्व संलग्नित शासकीय व अशासकीय महाविद्यालयातील प्राचार्यांची बैठक घेऊन अहवाल आजच्या बैठकीत सादर करणेबाबत मागील बैठकीत सांगितले होते, परंतु दोन-तीन विद्यापीठ वगळता बाकी विद्यापीठांनी प्राचार्यांची बैठक घेतलेली दिसून येत नाही,

- याबाबत संचालकांनी नाराजी व्यक्त करून सर्व विद्यापीठांनी प्राचार्यांच्या तात्काळ बैठका आयोजित करण्याबाबत निर्देश दिले.
२. स्वयंसेवका दिव्यांग विद्यार्थ्यांची बैठक घेऊन स्वयंसेवकांना आवश्यक माहिती देऊन कामासाठी उद्युक्त करावे तसेच दिव्यांगांना उपलब्ध योजनांची माहिती देणेबाबत मागील बैठकीत सूचना दिलेल्या होत्या, परंतु विद्यापीठांनी सदर बैठका घेतलेल्या नाहीत, तेव्हा याबाबतही तात्काळ बैठक घेऊन माहिती पुढील बैठकीत सादर करण्याबाबत संचालकांनी निर्देश दिले.
 ३. दिव्यांगासाठी वेबसाईट तयार करणे. वेबसाईट तयार करणेबाबत काम सुरु आहे असे सर्व विद्यापीठांनी सांगितले.
 ४. समान संधी सेल तयार करणे. याबाबत सर्व विद्यापीठांनी समान संधी सेल तयार करून माहिती पुढील बैठकीत देण्याबाबत सूचना दिल्या.
 ५. दिव्यांगांना भौतिक सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी नियोजन करणे/शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध करणेबाबत- कार्यवाही सुरु असल्याचे सर्व विद्यापीठांनी सांगितले.
 ६. विद्यापीठे व संलग्न महाविद्यालयाचे अॅक्सेस ऑडिट करणे-अॅक्सेस ऑडिटसाठी तज्ज्ञ व्यक्ती नेमण्याबाबत डॉ.श्रीम.कोल्हे मॅडम यांचे मार्गदर्शन घेण्याबाबत संचालकांनी सूचित केले.
 ७. इमारत बांधकाम करतांना कलम ४४ नुसार भौतिक सुविधा निर्माण करणे- सध्या उपलब्ध आहे त्या इमारतीमध्ये सोईसुविधा निर्माण करण्याबाबत निर्देश दिले. तसेच ज्या विद्यापीठांमध्ये सदर सुविधा उपलब्ध नाही त्यांनी त्या त्वरित उपलब्ध करून घ्याव्यात. तसेच कलम-४४ नुसार इमारतीचे बांधकाम केंद्र शासनाच्या नॅशनल बिल्डींग कोडप्रमाणे असणे आवश्यक आहे तसे सर्व विद्यापीठांनी नवीन इमारतीचे बांधकाम करून घेण्याबाबतही सूचना देण्यात आल्या.
 ८. अंदाजपत्रकात तरतूद - याबाबत सर्व विद्यापीठांनी त्यांच्या एकूण अंदाजपत्रकात तरतूदीपैकी ३ टक्के तरतूद दिव्यांगांसाठी ठेवण्याबाबत सूचना दिल्या. सर्वांनी प्रस्ताव पाठवावा, त्याप्रमाणे तरतूद उपलब्ध करून देता येईल असे ठरले.

मागील बैठकीत दिलेल्या प्राथमिक स्वरूपाची सुध्दा माहिती विद्यापीठांकडून उपलब्ध झाली नसून दिलेल्या सूचनांनुसार कोणतीही कार्यवाही झाली नसल्याबाबत संचालकांनी नाराजी व्यक्त केली.

श्री.काळे, व्यवस्थापक, मालकता विभाग, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद व श्री.एस.आर.पाटील, व्यवस्थापक, मालकता विभाग, कवयित्री बहिणाबाई चौधरी, जळगांव विद्यापीठ, जळगांव यांनी सर्व विद्यापीठांकडे पाठपुरावा करून माहिती घेऊन एकत्रित अहवाल सादर करणेबाबत निर्देश दिलेले आहेत.

तसेच डॉ.श्रीम.कोल्हे,प्रो.आय अॅक्सेस राईट्स मिशन, फिल्ड अॅक्शन, प्रोजेक्ट सेंटर

फॉर डिसेबिलिटी स्टडीज,टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्सेस यांना विद्यापीठामध्ये आमंत्रित करून दिव्यांग विद्यार्थी व प्राचार्यांची कार्यशाळा/बैठक आयोजित करण्याबाबत सूचना देण्यात आल्या. तसेच I Access ची Call for Action disability गाईडलाईन्स डॉ.श्रीम.कोल्हे या सर्व विद्यापीठांना ईमेलद्वारे पाठविणार आहेत. या गाईडलाईन्सचा दिव्यांगांबाबतचे भविष्यातील धोरण ठरविण्याच्या प्रक्रियेमध्ये वापर करण्याबाबत सूचना देण्यात आल्या.

- अॅक्सेस ऑडिटबाबत श्रीमती वैशाली कोल्हे, प्रोजेक्ट डायरेक्टर,टीस,मुंबई यांनी सादरीकरणाद्वारे सविस्तर माहिती देवून संबंधितांच्या अडचणी सोडविल्या.
- अॅक्सेस ऑडिटचे सादरीकरणाची माहिती श्री.काळे, व्यवस्थापक, मालकत्ता विभाग, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांनी सर्वाना पाठविण्याबाबत सूचना दिल्या.
- अनेब्लींग युनिट फॉर डिसेबल स्टुडंट युनिटची स्थापना करून ग्रंथालयामध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी ५-१० संगणक उपलब्ध करून द्यावेत.
- डाटाबेस तयार करणे, निड असेसमेंट करणे आवश्यक आहे, स्वयंसहाय्यताग्रूप तयार करणे, सुगम्य पुस्तकालय उपलब्ध करून देण्याबाबत सूचना देण्यात आल्या.
- श्री.काळे, व्यवस्थापक, मालकत्ता विभाग, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद व श्री.एस.आर.पाटील, व्यवस्थापक, मालकत्ता विभाग, कवयित्री बहिणाबाई चौधरी जळगांव विद्यापीठ,जळगांव यांनी सर्व विद्यापीठांकडे पाठपुरावा करून एकत्रित माहिती घेऊन अहवाल सादर करणेबाबत निर्देश दिलेले आहेत.
- डॉ.श्रीम.कोल्हे या सर्व विद्यापीठामध्ये स्वतः भेट देऊन दिव्यांग विद्यार्थी व महाविद्यालयातील प्राचार्य यांचेशी संपर्क साधणार असल्याचे ठरले.
- प्रत्येक विद्यापीठामध्ये disability सेंटर स्थापन करण्याबाबत सूचना देण्यात आल्या.
- यापुढे होणा-या प्रत्येक बैठकीत संचालक, विद्यार्थी विकास यांना बोलविण्याबाबत ठरले.
- TISS व I Access मिशन सोबत करावयाच्या MOU चा मसुदा डॉ.श्रीम.कोल्हे यांनी त्यांच्या संस्थेमार्फत संचालनालयास सादर करण्याबाबत सूचित करण्यात आले.

- पुढील बैठक १४ ते १६ नोव्हेंबर २०१८ दरम्यान टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्स, मुंबई येथे घेण्याबाबत ठरले
- सर्व विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयांनी ३ डिसेंबर २०१८ रोजी जागतिक दिव्यांग दिन साजरा करण्याचे ठरले व बैठक समाप्त करण्यात आली.

संचालक,

उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

ok

सोमपते
२१/१०

३/१०/१८

३/१०